

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Const. C. Angelescu. — *Cei dintâi Români doctori în drept dela Paris.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, s. I.* — Quasi-delict. — Răspunderea stăpânilor. — Comitanți. — Prejudițiu.

(Ioan Luca P. Niculescu cu Julieta și N. Mitescu).

Idem, secția III. — Ordonanțe prezidențiale în referenț. — Custode. — Dacă se poate numi pe aceasta cale.

Curtea de Apel din București, s. III. — Amnestie. — Hotărîri prin care se statuiază că un inculpat nu beneficiază de amnestie. — Dacă se poate ataca cu apel înainte de hotărîrea asupra fondului.

(Victor Filotti cu Minist. Public).

Jurisprudența Străină

Cei dintâi Români doctori în drept dela Paris

III

Dumitru Mavrocordat, născut la Constantinopol la 18 Octombrie 1821⁴⁵⁾, este fiul lui Ștefan Mavrocordat și al Ecaterinei Schina. Și-a făcut studiile inferioare la Atena, fiind un strălucit elev al dascălului Ghennadios⁴⁶⁾. În vara anului 1839, îl aflăm la Paris, unde, prin atitudinea sa politică, atrage atenția temutului Nesselrode. Acesta, într-o scrisoare dela 2 Ianuarie 1840, înștiințează pe consulul general rus din București, Titov, că mai mulți tineri „moldoveni”, printre cari un Mavrocordat, un Ghenadio și un Filitis, au intrat în legătură, la Paris, cu câțiva „demagogi valahi” și că ei „profesează principiile celei mai curate democrații”⁴⁷⁾. În urma reclamației lui Titov, Mihail Sturza, fericit de a putea da o nouă dovadă a slugărniceii sale, comunică la 2 Februarie 1840 consulului rus că a luat măsurile convenite pentru a pune capăt nemulțumirii guvernului împărătesc. „Aussitôt, que j'ai pu être informé — s'crie el — des égarements du jeune Mavrocordato, qui se trouve actuellement à

Paris, j'ai engagé son père par les plus sévères remontrances à faire cesser le scandale de la conduite de son fils. En conséquence, étant convenus qu'il le transférerait à Berlin, j'en obtins la promesse formelle, dans une lettre qu'il m'est agréable de pouvoir vous communiquer ci joint. Le nommé Guénadius, jeune homme attaché à la famille Mavrocordato, avait profité de l'occasion pour s'instruire en accompagnant le fils de son protecteur et il ne saurait que suivre ce dernier partout, où il irait s'établir. Quant au nommé Philitis, c'est un individu qui m'est tout-à-fait inconnu et qui n'appartient pas à une famille moldave”⁴⁸⁾

Nu știm dacă Dumitru Mavrocordat a plecat la Berlin, supunându-se ordinului lui Mihail Sturza. Căci, la 9 Noembrie 1841, îl regăsim la Paris, unde obține dispensa bacalaureatului francez în litere, La 15 Noembrie 1841, el își ia prima inscripție la Facultatea de Drept. Corespondentul lui e un francez, Benoist. A doua inscripție urmează la 10 Ianuarie 1842. Fișa lui nu mai dă altă indicație. Știm însă că obține, la 15 Februarie 1847, titlul de doctor în drept⁴⁹⁾. Teza lui de doctorat tratează „despre probe în general și despre proba testimonială în special”⁵⁰⁾. Cam tot pe atunci, el publică într-o revistă un studiu despre Armenopol⁵¹⁾.

Frumoasa sa cultură, Dumitru Mavrocordat a pus-o în serviciul Greciei, unde a ocupat demnități înalte. A predat câțva timp, la Universitatea din Atena, un curs de enciclopedia dreptului. A fost apoi director al școalei evanghelice din Smirna, unde a predat literatura franceză și dreptul comercial. În 1850, e numit judecător la Atena. În 1855, ajunge ministru de instrucție, în 1863 ministru al afacerilor străine și, în 1872, ministru al cultelor. Se căsătorește, în 1855, cu Sofia Balș, fiica boerului moldovean Alexandru Balș. A murit în 1873⁵²⁾.

IV

Gheorghe Costaforu, după fișa Facultății de Drept din Paris, s'a născut în București, la 26 Octombrie 1820. Studiile inferioare le-a făcut la Sfân-

45) Fișa Facultății juridice din Paris; Al. A. C. Sturdza afirmă însă, în frumoasa sa lucrare: *L'Europe Orientale et le rôle historique des Maurocordato*, Paris, 1913, p. 413, că Dumitru Mavrocordat s'ar fi născut în Basarabia, la 8 Octombrie 1821.

46) Sturdza, *op. cit.*, p. 413.

47) *Hurmuzaki*, S. I, vol. VI, p. 175. Nesselrode nu indică decât numele de Mavrocordat, fără a arăta și pronumele. I. C. Filitti, *Originele democrației române*, Viața românească, [XV (1922), Ianuarie, p. 25.

48) *Hurmuzaki*, S. I, vol. VI, p. 189.

49) A. de Fontaine de Resbecq. *op. cit.*, p. 97.

50) A. A. C. Sturdza, *op. cit.*, p. 413.

51) *Ibid.*,

52) *Ibid.*, p. 414.

tu Sava, dovedindu-se un element excepțional de bine înzestrat. În 1832, el obține premiul întâi, „la învățăturile începătoare în clasul II”.⁵³⁾ În Iunie 1835, în clasa IV de umanioare, primеște două premii: unul la limba elenă și altul la istorie.⁵⁴⁾ La 3 Iulie 1838, P. Poenaru, directorul școalelor, în discursul rostit cu prilejul împărțirii premiilor, îl dă tinerimii ca pildă.⁵⁵⁾ După câte afirmă istoricul V. A. Urechia, Costaforu este cel dintâi bacalaureat din Țara Românească.⁵⁶⁾

În 1842, la 6 Septembrie, așadar în vârstă de abia 22 ani, el e înălțat la rangul de pitar.⁵⁷⁾ O carieră strălucită îl așteaptă.

În Mai 1845, Costaforu pleacă, cu o bursă de 100 de galbeni pe an⁵⁸⁾, la Paris, unde, după ce obține la 21 Octombrie dispensa bacalaureatului francez în litere, se înscrie la Facultatea de Drept. Prima înscripție e dela 14 Noembrie 1845; ultima e din 7 Noembrie 1849. Corespondentul lui e un român, Crețescu.

Costaforu trece primul examen de bacalaureat în drept la 10 Aprilie 1847, cu două bile albe și o bilă roșie; al doilea examen îl trece la 14 Iulie 1848, cu două bile albe și două roșii; întâiul examen de licență, la 16 Ianuarie 1849, cu trei bile albe și una roșie; al doilea examen de licență, la 7 Iunie 1849, cu elogii, nota cea mai înaltă. Își susține teza de licență la 5 Iulie 1849 și obține patru bile albe și o bilă roșie. Trece primul examen de doctorat la 17 Decembrie 1849, cu trei bile albe și două roșii, și al doilea examen la 6 Iunie 1850, cu aceeași notă. În sfârșit, își susține teza de doctorat la 16 August 1850, obținând două bile albe și trei roșii⁵⁹⁾.

Teza lui de doctorat conține 54 de pagini format mare și e împărțită în două părți. Prima parte, scrisă în latinește, tratează o chestiune de drept roman: *De acquirenda (retinenda) vel omittenda possessione*. În partea a doua, autorul se ocupă despre prescripțiune în dreptul francez. Președintele tezei a fost profesorul Bugnet. Din juriul examinator făceau parte romanistul Pellat, Delvaroger, Vautrin și vestitul Duranton.

Ca orice bursier român, Gh. Costaforu a avut de luptat, în timpul studiilor, cu multe lipsuri. În 1848, în anul revoluției, el se plânge Ministerului Instrucțiunii, împreună cu un camarad al său dela științe, că „cu una sută galbeni pe an, ce îi se sloboade fie, căruia din Cassa școalelor, nu-și pot întâmpina trebuința cheltuelilor din toate zilele, și se roagă „a li se hotărî și lor câte 200 galbeni pe an”, precum se acordase celorlalți bursieri. Ioan Eliade, vremel-

nicul ministru de instrucție al guvernului revoluționar, face Locotenenței Domnești un raport favorabil, la 17 August 1848, de oarece, din informațiunile luate, reese „că acești studenți au multă stăruință și fac progres în studiile lor”. Locotenența Domnească aprobă sporirea propusă.⁶⁰⁾ Dar două luni după acordarea acestui mic ajutor, la 20 Octombrie 1848, Eforia școalelor cere Căimăcăniei Țării Românești rechemarea bursierilor din străinătate, din cauza lipsei de fonduri.⁶¹⁾ Altul trebuie însă să fi fost motivul adevărat, căci banii nu lipseau.⁶²⁾

Oricât de mari au fost piedicile întâlnite în cale, Costaforu al îsbutit totuș să le înfrângă. Întors în țară cu titlul de doctor în drept dela Paris, el joacă de îndată un rol din cele mai de seamă atât în politică, cât și în învățământ. La 12 Septembrie 1851, el e înălțat la rangul de serdar.⁶³⁾ La 2 Noembrie, în acelaș an, Eforia școalelor propune numirea lui ca profesor de drept civil la Colegiul Sfântul Sava.⁶⁴⁾ Numirea e aprobată de Domn la 16 Noembrie.⁶⁵⁾

Ni s'a păstrat lecția lui de deschidere, ținută la 15 Noembrie 1851.⁶⁶⁾ Într'o formă frumoasă, după ce își exprimă adâncă lui admirație față de Moroiu, întemeetorul învățământului dreptului în Țara Românească, el arată, în câteva cuvinte, cât de scumpă îi este amintirea anilor petrecuți la Paris. „Mare „încă — zice el — e a mea recunoștință către școala „din Paris, al doilea muma a mea, unde mi-am format inima și mi-am încercat cele mai mari puteri „ca să mă fac destoinic de a sluji patriei mele. Bine „cuvântate fie numele profesorilor mei și mai cu „osebire strălucitul Diucorua, Udo, Viunle, Valet, „Ortolan, Diuranton, ertați, Domnilor, această aluzie pentru că e singurul mijloc de a plăti o mică „parte din datoria ce am“.

În anul următor, în Octombrie 1852, Costaforu mai e numit și profesor de drept penal, de procedură civilă și de procedură penală. Numirea s'a făcut însă cu condiția ca, în termen de doi ani, să-și tipărească cursul⁶⁷⁾. Această obligație a fost numai în parte respectată. În volumul întâi al „*Magazinului Judecătoresc*“, apărut la 1855, Costaforu și-a publicat cursul de drept civil. Volumul al doilea, apărut abia în 1872, a fost în întregime consacrat dreptului penal.

La 26 Februarie 1856, Gheorghe Costaforu e înaintat la gradul de paharnic⁶⁸⁾.

Printre numeroasele funcțiuni, pe care le-a ocupat, el a fost și primul rector al Universității din

53) V. A. Urechia, *Istoria școalelor*, I, p. 191.

54) N. Iorga, *Viața și domnia lui Barbu Dimitrie Știrbel*, memoriul II, extras din An. Ac. Rom., seria II, t. XXVIII, mem. secț. istorice, București, 1905, p. 143.

55) V. A. Urechia, *op. cit.*, II, p. 27.

56) *Ibid.*, p. 33.

57) *Arhondologia Țării Românești*, Acad. Rom., Ms. 872, f. 304 verso. Asupra acestui arhondologii ne-a atras atenția D-l Iuliu Tuducescu, în vatăatul arhivar-paleograf al Acad. Române.

58) Urechia, *op. cit.*, II, p. 304; Andrei Rădulescu, *Cercetări...*, p. 39. Bursa a fost cerută în Aprilie 1845 și acordată dela 1 Maiu. Vezi: *Anul 1848 în Principatele Române*, V, p. 221.

59) Toate aceste știri sunt luate din fișa lui Costaforu dela Facultatea juridică din Paris,

60) *Anul 1848 în Principatele Române*, III, pp. 488—489.

61) *Ibid.*, V, p. 221.

62) Andrei Rădulescu, *Cercetări...*, p. 41.

63) *Arhondologia Țării Românești*, Acad. Rom., Ms. 872, f. 182 verso.

64) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 46.

65) V. A. Urechia, *op. cit.*, III, p. 46.

66) *Vestitorul românesc*, No. 87 dela 21 Noembrie 1851, Lecția de deschidere e reproducă și de D-l Andrei Rădulescu. în *Cercetări...*, pp. 47—49.

67) Urechia, *op. cit.*, III, p. 77; A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 49.

68) *Arhondologia Țării Românești*, Acad. Rom., Ms. 872 f. 118.

București⁶⁹) și al doilea decan al Facultății de Drept⁷⁰).

A murit la 28 Noiembrie 1876.

V

Constantin Bozianu era fiul lui Andrei Bozianu, pe care îl găsim, la 30 August 1837, înălțat, din vtorii logofăt, la rangul de serdar⁷¹) și la 1^a Ianuarie 1841 înaintat paharnic⁷²).

Înainte de a pleca la Paris, Constantin Bozianu fusese treisprezece ani slujbaş⁷³). La 30 August 1837, îl aflăm „conțepist”⁷⁴). La 30 August 1839, el ajunge pitar⁷⁵), iar la 6 Decembrie 1844 e înaintat serdar⁷⁶). În 1846, el obține o bursă de 150 de galbeni pentru studiul dreptului la Paris⁷⁷).

După fișa lui dela Facultatea juridică, Constantin Bozianu s'a născut în București, la 15 Februarie 1815. A trecut bacalaureatul în litere la Sorbana, la 2 Februarie 1847, în vârstă de 32 ani. Și-a luat prima inscripție la Drept la 15 Ianuarie 1847. Ultima inscripție poartă data de 2 Noiembrie 1850. Corespondentul lui e un anume Pichon Mariani.

Constantin Bozianu e desigur cel mai eminent student român din această perioadă, după cum o dovedesc notele, pe care le-a obișnuit la examene. La 8 Noiembrie 1847, el trece primul examen de bacalaureat în drept, cu elogii. La 4 Noiembrie 1848, el trece al doilea examen, cu aceeași notă. La 1 Martie 1849, la întâiul examen de licență, și la 22 August 1849, la al doilea examen, el obține iar elogii. Își susține teza de licență la 22 Noiembrie 1849, cu aceeași notă.

La doctorat, și-a trecut primul examen la 18 Aprilie 1850, cu trei bile albe și două roșii, și al doilea examen la 5 Februarie 1851, cu 5 bile albe și o bilă roșie. În sfârșit, la 15 Mai 1851 și-a susținut teza de doctorat, obținând elogii. În această lucrare, care nu cuprinde decât 83 pagini, autorul se ocupă de acțiunea pauliană în dreptul roman și în dreptul francez. Președintele tezei a fost marele romanist Pellat.⁷⁸)

Și Constantin Bozianu a întâmpinat destule greutăți materiale, în cursul studiilor sale. Bursa, pe care o primea din Mai 1846, i-a fost suprimată în Octombrie 1849⁷⁹). A avut însă norocul ca ea să-i fie din nou acordată, din ordinul Domnitorului Barbu Știrbei⁸⁰).

Intors în țară, e numit în Noiembrie 1851, în același timp ca și Costaforu, profesor de drept roman

69) Dela 1864 la 2 Martie 1871. *Anuarul Universității din București pe 1892—1893*, p. 18.

70) Dela Mai 1872 la Octombrie 1873. *Ibid.*, p. 19.

71) *Arhondologia Țării Românești*, Acad. Rom., Ms. 872, f. 170 verso.

72) *Ibid.*, f. 108 verso.

73) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 40.

74) *Arhondologia Țării Românești*, p. 295 verso.

75) *Ibid.*, p. 299 verso.

76) *Ibid.*, p. 176 verso.

77) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 40.

78) Din juriul examinador mai făceau parte și profesorii Bugnet, Ortolan, Roustain și Colmet de Santerre.

79) *Anul 1848 în Principatele Române*, V, p. 221.

80) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 44.

la Colegiul Sfântul Sava⁸¹). La 19 Ianuarie 1852, i se încredințează postul de director al școalelor⁸²). În același an, la 14 Iunie, prin ofisul 881, e înălțat la rangul de paharnic⁸³).

În toamna anului 1859, întemeiându-se Facultatea de Drept din București, ca instituție autonomă, Constantin Bozianu a fost cel dintâi decan ales al acestei Facultăți⁸⁴). A ocupat această demnitate până în Mai 1872⁸⁵).

A fost Vice-Președinte al Consiliului de Stat, Președinte al Consiliului de Miniștri și Președinte al Senatului.

A murit la 21 Martie 1882, în vârstă de 67 de ani⁸⁶).

VI

Vasile Boerescu s'a născut la 1 Ianuarie 1830, în București⁸⁷). La Paris, a plecat în 1852, cu sprijinul bănesc al familiei unui prieten, Ion Hagi Tudora-che⁸⁸). Un an mai târziu, la 25 Septembrie 1853, el cere Eforiei Școalelor o bursă, pentru a-și continua studiile. Cererea nu i-a fost însă satisfăcută⁸⁹).

La Facultatea de Drept din Paris n'am putut găsi fișa referitoare la studiile lui de licență. N'am găsit decât pe cea relativă la doctorat. Posedăm însă un exemplar al tezei lui de licență, teză susținută la 24 August 1855 înaintea unui juriu, alcătuit din Bonnier, președinte, și din profesorii Demante, Perreyve, Colmet d'Aage și Duverger. Lucrarea cuprinde 59 de pagini. În partea privitoare la dreptul roman, redactată în latinește, autorul tratează despre constitut (*de pecunia constituta*), iar în partea privitoare la dreptul francez, el se ocupă de cauțiune.

Vasile Boerescu își trece primul examen de doctorat la 25 Iulie 1856, obținând patru bile albe și o bilă roșie. În cursul acestui an, el publică două lucrări. Întâi, el adresează Congresului dela Paris, care avea să decidă și despre soarta țărilor noastre, un memoriu asupra Principatelor Române⁹⁰). Apoi, el tipărește un volum de 175 de pagini, intitulat: „*La Roumanie après le traité de Paris du 30 mars 1856*”, volum însoțit de o lungă prefață a profesorului de dreptul ginților Royer Collard. Studiul acesta, scris într-o formă atrăgătoare, întemeiat pe un material documentar foarte bogat, constituie o contribuție științifică de mare valoare.

La 16 Aprilie 1857, Vasile Boerescu se prezintă la al doilea examen de doctorat. Este însă respins. Soarta lui fu de astă dată de o cruzime prostescă. Tânărul de 27 de ani, care-și dovedise în atâtea ocazii știința, inteligența și mai ales pătrunzâ-

81) *Ibid.*, p. 46.

82) V. A. Urechia, *op. cit.*, III, p. 77.

83) *Arhondologia Țării Românești*, f. 114 verso.

84) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 60.

85) *Anuarul Universității din București pe 1892—1893*, p. 19.

86) *Românul*, 23 Martie 1882.

87) Fișa Facul. de Drept din Paris.

88) Prefața la volumul întâi al *Discursurilor politice* ale lui V. Boerescu, București, 1910, p. II.

89) V. A. Urechia, *op. cit.*, III, p. 85; Andrei Rădulescu, *op. cit.*, p. 50, nota 1.

90) V. Boerescu, *Discursuri politice*, I, p. II; G. Bengescu, *op. cit.*, p. 54.

torul său spirit juridic, a căzut totuși la un examen de drept. Amintim, în treacăt, că același accident se întâmplase altă dată marelui Cujas, a cărui statue se înalță astăzi într-una din curțile Facultății juridice din Paris. De asemenea, celebrul avocat Dupin Ainé, cea mai frumoasă podoabă a baroului parizian din prima jumătate a veacului trecut, a fost și el respins la un concurs, pentru dobândirea unei catedre.⁹¹⁾

La 27 Mai 1857, așadar abia o lună după eșecul suferit, Vasile Boerescu își trece al doilea examen de doctorat, cu trei bile albe și două roșii. La 1 August 1857, el își susține teza de doctorat, la care nu obține, cu toată valoarea ei excepțională, decât patru bile albe și o bilă roșie.⁹²⁾ Această lucrare, care lipsește din lista tezelor publicată de G. Bengescu, e intitulată: „*Traité comparatif des délits et des peines au point de vue philosophique et juridique*”. Ea alcătuește un volum de 585 de pagini, lucru cu totul neobișnuit pe atunci, când tezele de doctorat rar de tot treceau peste 100 de pagini.⁹³⁾ E dedicată lui Ioan H. Tudorache. A fost susținută înaintea unui juriu, compus din profesorul Ortolan, președinte, și din Royer Collard, Pellat, Duranton și Batbile, membri. Lucrarea s'a bucurat de o critică foarte favorabilă. Semnalăm, în special, recenzia publicată de Demangeat în *Revue pratique du droit français*, IV (1857), p. 191, recenzie în care se laudă cunoștințele vaste ale lui V. Boerescu și se observă că părerile lui asupra duelului și pedepsei cu moarte prezintă mare interes.

La 26 Septembrie 1857, tânărul doctor în drept dela Paris e numit profesor suplinitor de drept comercial la Colegiul Sfântul Sava.⁹⁴⁾ La 27 Octombrie 1859, e numit titular al acestei catedre.⁹⁵⁾

Rând pe rând, director al Eforiei școalelor, ministru în numeroase guverne, vice-președinte al Consiliului de Stat, rector al Universității din București, decan al Facultății de Drept, el a avut o activitate neobosită în tot cursul scurtei sale vieți.

A jucat un rol covârșitor în unificarea legislativă dela 1864—65.

Pe lângă marele număr de lucrări, tipărite în țară sau în străinătate, care figurează în bibliografia întocmită de D-I Gh. Adamescu,⁹⁶⁾ a mai publicat în *Revue critique de législation et de jurisprudence*, XVII (1860), p. 441 și urm., expunerea de motive la proiectul de lege, prezentat Comisiunii Centrale dela Focșani, pentru desființarea pedepsei cu moarte.

91) A. Tommy Martin, *Eloge de Dupin Ainé*, Paris, 1874, p. 14; *Revue étrangère et française de législation et d'économie politique (Foelix)*, VI (1829), p. 14.

92) Pompiliu Eliade afirmă că V. Boerescu și-ar fi luat doctoratul la 15 Mai 1851 (*op. cit.*, I, p. 254, nota 1). Nu știm de unde P. Eliade a imprumutat această știre atât de greșită. La 1851, V. Boerescu nu părăsise încă Bucureștiul.

93) H. Capitant, *Comment il faut faire sa thèse de doctorat en droit*, Paris, 1926, p. 14, nota 1.

94) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 56.

95) *Ibid.*, p. 60.

96) Gh. Adamescu, *Contribuțiune la bibliografia românească II*, București, 1928, p. 111 și III, Buc., 1928, p. 88.

Această expunere de motive e citată de Ortolan, în celebrul lui curs de drept penal.⁹⁷⁾

Vasile Boerescu a murit în 1885.

VII

Gheorghe Grigore Cantacuzino, născut în București, la 4 Octombrie 1832 (stil nou), și-a trecut baccalaureatul în litere la Paris, la 7 Iulie 1851, și s'a înscris apoi, la 4 Noembrie 1851, la Drept. Corespondentul lui este preceptorul francez Augustin Peyrboive, care se afla, din 1845,⁹⁸⁾ în serviciul familiei Cantacuzino.

Iată, după fișa Facultății juridice din Paris, situația examenelor lui Gh. Gr. Cantacuzino:

La 9 August 1852, trece întâiul examen de baccalaureat în drept, obținând o bilă albă și două roșii.

La 21 Iulie 1853, trece al doilea examen de baccalaureat, obținând trei bile albe și o bilă roșie.

La 25 Inuarie 1854, trece primul examen de licență, obținând iarăș trei bile albe și o bilă roșie.

La 19 Iulie 1854, trece al doilea examen de licență cu elogii.

La 26 August 1854, își susține teza de licență, obținând elogii.

La 19 Aprilie 1855, trece întâiul examen de doctorat, obținând patru bile albe și o bilă roșie.

La 8 August 1857, trece al doilea examen de doctorat, din nou cu patru bile albe și o bilă roșie.

La 25 August 1858, își susține teza de doctorat, obținând elogii.

Judecând după aceste note, Gh. Gr. Cantacuzino trebuie să fi făcut studii de drept foarte serioase.

În teza lui de doctorat, lucrare de 231 de pagini, el se ocupă de „teoria novațiunii în dreptul roman și în dreptul francez”. Juriul examinator era alcătuit din Duranton, președinte, Pellat, Perreyve, Colmet d'Aage și Rataud, membri. Teza e dedicată părinților săi: tatălui, care era mort, mamei, socrului și unui unchiu.

Intors în țară, Gh. Gr. Cantacuzino intră în magistratură, din care demisionează în urma loviturii de Stat dela 2 Mai 1864.⁹⁹⁾

VIII

Dumitru Paul Vioreanu, născut la Câmpulung, la 22 Iulie 1828¹⁰⁰⁾, este unul din cei dintâi studenți ai Facultății de Drept dela Sfântul Sava, pe care a absolvit-o în 1854, cu nota „eminent”.¹⁰¹⁾ La 1 Decembrie, în același an, i se acordă o bursă de 250 de galbeni, pentru continuarea studiilor în străinătate.¹⁰²⁾ Sosit la Paris, printr-o decizie din 3 Iulie 1855 i se echivalează diploma din țară cu diploma

97) Ortolan, *Eléments de droit pénal*, ed. 5a, t II, Paris 1886, p. 27.

98) I. C. Filitti: *Arhiva Gheorghe Grigore Cantacuzino*, București, 1919, p. VII.

99) A. D. Xenopol, *Domnia lui Cuza-Vodă II*, Iași 1902 p 78.

100) Fișa lui dela Facultatea Juridică din Paris arată ca loc al nașterii Bucureștiul. Pe teza de doctorat este însă indicat Câmpulung.

101) Andrei Rădulescu, *op. cit.*, p. 52.

102) *Ibid.*, p. 53; Urechidă, *op. cit.*, III, p. 85; Iorga, *Viața și domnia lui Barbu Dimitrie Știrbei*, memoriul II, extras din *Anal. Acad. Rom., Buc., 1905*, p. 94.

franceză de bacalaureat în drept¹⁰³). De aceea, Vioreanu își ia direct inscripția a 9-a, la 12 Iulie 1855.

Trece, cu elogii, primul examen de licență, la 20 August 1855. Un an mai târziu, la 25 August 1856, la examenul al doilea, obține patru bile albe și o bilă roșie. La 10 Decembrie 1856 își susține teza de licență, obținând iarăși elogii. Notele acestea dovedesc pregătirea serioasă a absolventului dela Sfântul Sava. Ele dovedesc, în același timp, seriozitatea studiilor dela tânăra Facultate de legi din București.

La 4 August 1857, Vioreanu își trece, cu trei bile albe și cu două bile roșii, cel dintâi examen de doctorat. La cel de al doilea examen, la 21 Iulie 1858, obține aceeași notă. La 25 Noembrie 1858 își susține teza de doctorat, obținând patru bile albe și o bilă roșie.

În teza lui de doctorat,—lucrare de 268 de pag. — el se ocupă de acțiunea publiciană în dreptul roman și de problema impozitelor în dreptul francez. Juriul examinător era alcătuit din Ortolan, președinte, și din Pellat, Valette, Vuatrin și Labbé, membri.

Intors în țară, Vioreanu e numit, la 29 Ianuarie 1859, profesor de drept constituțional și administrativ la Colegiul Sfântul Sava.¹⁰⁴

IX

Constantin Darvaris, născut în București, la 17 Aprilie 1834, se înscrie, cu dispensa bacalaureatului în litere, la Facultatea de Drept din Paris, la 22 Noembrie 1853. Trece cu note mediocre examenele de bacalaureat în drept și de licență. Obține la primul examen de doctorat trei bile albe și două bile roșii. Este însă respins de două ori la examenul al doilea, pe care în sfârșit isbutește să-l ia la 30 Martie 1859, cu patru bile albe și o bilă roșie. Teza lui de doctorat, susținută la 25 Noembrie 1859, a fost prezidată de Vuatrin. E o lucrare mediocră despre compensație, de 124 de pagine.

X

Gheorghe I. Vernescu, născut în Buzău, la 30 Decembrie 1829, este fiul serdarului Ioan Vernescu, care la 1844 fusese osândit la moarte pentru crima de a fi participat la asasinarea lui Dumitru Vernescu. Pedepsa îi fusese însă micșorată de către Bibescu în muncă silnică pe viață¹⁰⁵.

Gheorghe I. Vernescu și-a făcut studiile la Paris, unde și-a luat licența în drept, la 7 Aprilie 1858, și doctoratul, la 9 Februarie 1860. Teza lui de doctorat tratează despre furt în dreptul roman și în dreptul francez.¹⁰⁶

103) Pentru această echivalare, a plătit o taxă de 540 de franci, după cum arată fișa lui dela Facultatea Juridică din Paris.

104) A. Rădulescu, *op. cit.*, p. 57.

105) Constantin C. Angelsscu, *Pedeapsa cu moartea la Români în veacul al XIX-lea, București, 1927*, p. 28

106) Despre soția și copiii lui Gh. Vernescu, vezi: Iorga, *Colonia românească din Paris după condicile bisericii ei. Revista Istorică XI (1925) p. 7 și 8.*

XI

Aristide Pascal, născut în București la 28 Noembrie 1830, se înscrie cu dispensa bacalaureatului în litere, la Facultatea de Drept din Paris, la 19 Noembrie 1855.

La 7 August 1856, el trece întâiul examen de bacalaureat în drept, obținând o bilă albă și două bile roșii.

La 7 August 1857, trece al doilea examen, cu trei bile albe și o bilă roșie.

La 27 Ianuarie 1858, trece primul examen de licență, cu aceleași note.

La 14 Iulie 1858, trece al doilea examen de licență, obținând trei bile albe și două bile roșii.

La 24 August 1858, își susține teza de licență și obține elogii.

La 18 Mai 1859, trece întâiul examen de doctorat, obținând patru bile albe și o bilă roșie.

La 15 Martie 1860, trece al doilea examen de doctorat, cu aceleași note.

La 4 Iulie 1860 își susține teza de doctorat, obținând patru bile albe și o bilă roșie.

Teza de doctorat a lui Aristide Pascal e o lucrare de 220 de pagini, în care autorul se ocupă de dotă în dreptul roman și de inalienabilitatea dotei în dreptul francez. A fost susținută înaintea unui juriu prezidat de romanistul Pellat, pe atunci decan al Facultății juridice.

În 1863, Aristide Pascal e numit, în urma unui concurs, profesor de drept civil la Facultatea de Drept din București.¹⁰⁷

Constantin C. Angelescu

JURISPRUDENȚA ROMANĂ.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 9 Ianuarie 1928

Președinția D-lui C. Sărățeanu, consilier

Ion Luca P. Niculescu cu Julieta N. Mițescu și N. Mițescu

QUASI-DELICT.—RĂSPUNDEREA STĂPÂNILOR ȘI A COMITENȚILOR.
—PREPUȘI.—RESPONSABILITATEA PENTRU FAPTELE ACESTORA.
—EXERCITIUL UNUI SERVICIU ÎN MOD OCAZIONAL.—CAUZARE
DE PREJUDICIU.—RĂSPUNDERE.—ART. 1000 AL. 3 COD. CIVIL.

Răspunderea stabilită în sarcina stăpânilor și a comitenților de art. 1000 al. 3 cod. civ. pentru prejudiciul cauzat de servitorii și prepușii lor în funcțiunile ce li s'au încredințat, privește nu numai pe stăpânii sau comitenții direcți ai servitorilor sau prepușilor, cari au cauzat prejudiciu, ci și pe cei cari i-au avut numai ocazional în serviciul lor, dacă faptul prejudiciabil a avut loc cu ocazia exercitării acestui serviciu ocazional.

107) Iar nu de procedură civilă, cum afirmă D-l Andrei Rădulescu, în *Cercetări* . . . , p. 61; vezi *Gazeta Tribunalului* No 88 dela 2 Februarie 1863. p. 703.

No. 1.—Respins recursul făcut de Ion Luca Niculescu în contra deciziei cu No. 45/928 a Curții de Apel din București s. II în proces cu Julieta N. Miteșu și N. Miteșu.
S'au ascultat D-nii avocați Gh. Lazăr și Tr. Mărculescu pentru recurent și C. Stoicescu pentru intimăți

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin decizia atacată, Curtea de fond stabilind că automobilul recurentului, condus de șoferul Ion Biroagă, a lovit în ziua de 22 Septembrie 1924, pe șoseaua București-Ploiești, automobilul intimitei Julieta N. Miteșu, condamnă pe recurent, pe temeiul art. 1000 al. 3 c. civ. la daune în sumă de 250.000 lei, din care 98.000 reprezintă reparațiile automobilului, iar restul de daune provenind din lipsa de folosință a mașinei pe timp de 3 luni și diminuarea valorii ei.

Văzând motivul I de recurs astfel formulat :
„Greșită interpretare și falsă aplicare a art. 1000 c. civ.”

„Nemotivare, exces de putere. Violarea art. 1169 cod. civ.”

Având în vedere că înaintea Curții de fond recurentul a cerut proba cu martori spre a dovedi că șoferul care conducea mașina sa în momentul accidentului, nu era în serviciul său, ci al socrului său, Al. Ștefănescu, al cărui familie o aducea în București ; că, Curtea respinge ca inutilă această probă, motivând că, prin simplul fapt că recurentul a consimțit și nu s'a opus ca acest șofer să conducă mașina, înseamnă că a primit în mod implicit să-și asume răspunderea eventuală a faptelor prejudiciabile ale acestui șofer, comise cu ocazia conducerii sale, soluțiune criticată prin prezentul motiv de casare.

Considerând că legea prin art. 1000 c. c. al. III stabilind în sarcina stăpânilor și a comitenților o răspundere pentru prejudiciul cauzat de servitorii și prepușii lor în funcțiunile ce li s'au încredințat, nu are în vedere pe stăpânii sau comitenții direcți ai servitorilor sau prepușilor, cari au cauzat fapta prejudiciabilă, ci și pe acei cari avându-i ocazional în serviciul lor, faptul prejudiciabil, au avut loc în exercitarea acestui serviciu ocazional, întrucât răspunderea din art. 1000 aliniatul III se bazează pe faptul alegerii agentului, care în executarea serviciului său este presupus că înlocuiește pe stăpânul sau comitentul său și dacă serviciul său ocazional a cauzat prejudiciul, răspunderea cade asupra stăpânului sau comitentului ocazional, pentru că în acest caz agentul nu a fost ales și deci nu poate reprezenta pe stăpânul sau comitentul în al cărui serviciu direct se află, ci pe cel ocazional, care prin însărcinarea ce i-a dat și-a asumat răspunderea eventuală a faptelor prejudiciabile cauzate în acest mod ;

Că prin urmare, odată ce în speță nu se contestă că mașina condusă de șoferul Biroagă aparținea recurentului, iar acesta nici n'a cerut să facă dovada la instanța de fond că nu cu voia și știrea sa conducerea mașinei a fost încredințată acestui șofer, instanța de fond a fost autorizată a respinge ca inutilă proba cu martori cerută de numitul, pre-

zumptia fiind că dânsul a consimțit ca numitul șofer, deși nu era în serviciul său direct, să conducă mașina.

Că dar, motivul devenind nefondat, se respinge. Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIA III

Audiența dela 13 Decembrie 1927

Președința D-lui Ar. Alexandrescu, consilier

Chiru și Nedelciu Boicef cu Mladcu V. Danef și alții

ORDONANȚĂ PREZIDENTIALĂ ÎN REFERENȚĂ. — DACĂ PE ACEASTĂ CALE SE POATE NUMI UN CUSTODE CU ATRIBUȚII DE SECHESTRU JUDICIAR.—ART. 1632 ȘI URM. COD. CIV.—ART. 66 BIS ȘI 615 PROC. CIVILĂ.

Sechestrul judiciar ca și custozii cu putere de sechestrul judiciar nu pot fi înființați pe calea sumară a art. 66 bis proc. civilă, ori cât de imperioasă ar fi luarea unei atari măsuri, ci numai pe calea și cu formele prevăzute de art. 615 proc. civilă.

No. 1038.—Admis recursul făcut de către Chiru și Nedelciu Boicef în contra sentinței cu No. 170/927 a Trib. Durutor în proces cu Mladcu Danef.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I și III de recurs.

I. „Violarea art. 66 bis proc. civilă și exces de putere”.

III. „Violarea art. 615 proc. civilă combinat cu art. 1632 cod. civ. și art. 66 bis proc. civilă”.

Având în vedere că din sentința atacată cu recurs se constată cu Președintele Tribunalului prin Ordonanța Prezidențială cu Nr. 5702 din 1927 dată pe baza art. 66 bis proc. civ. la simpla cerere a reclamantilor intimăți a înființat un custode cu puteri de sechestrul judiciar asupra unei recolte aflată în litigiu, ordonanță care apoi a fost confirmată și de Tribunal care ș-a însușit-o în totul.

Considerând că în conformitate cu art. 615 proc. civilă ori de câte ori există un proces asupra proprietății sau posesiunii unui lucru mișcător sau nemișcător instanțele judecătorești vor putea la cererea celor interesați după citarea părților, să încuviințeze sechestrul bunului sau al lucrului, a cărui proprietate, posesie sau folosință se discută, putând chiar să oblige pe reclamant a da și cauțiune dacă o va găsi de cuviință.

Considerând că potrivit art. 66 bis proc. civ. prezidentului Tribunalului sau înlocuitorul său va putea ca printr-o ordonanță prezidențială, fără citarea părților, să dispună luarea unor măsuri vremelnice pentru păstrarea unui drept, care ar putea să fie păgubit prin vre-o întârziere, precum și pentru a înlătura piedicele ce eventual s'ar putea ivi cu prilejul aducerii la îndeplinire a unui titlu executor.

Considerând că atât din termenii și cuprinsul art. 615 proc. civ., cât și din însăși expunerea de motive cu care legiuitorul dela 1900 a însoțit pozițiunea acestui text, reese neîndoios, că seque-

strul judiciar ca și custozii cu puteri de sequestru judiciar — cum este cazul în speță — nu pot fi înființați pe calea sumară a art. 66 bis proc. civ., ori cât de imperioasă ar fi luarea unei atare măsuri, deoarece intențiunea legiuitorului dela 1900, atunci când a introdus dispozițiunea cuprinsă în art. 615 proc. civ., inexistentă sub regimul vechiului cod de procedură dinainte de 1900, a fost tocmai aceea ca adoptând pentru înființarea sequestrelui judiciar și a custozilor cu puteri de sequestru judiciar, o procedură la fel cu aceea a sequestrelui asigurător, să înlăture astfel arbitrarul și variațiunea de jurisprudență ce exista sub regimul vechiei legi de procedură, sub care sequestrul judiciar nu era reglementat decât prin art. 1652, 1653 și 1654 cod. civil.

Că față de procedura specială pe care legiuitorul dela 1900 a prevăzut-o prin art. 615 proc. civ. pentru înființarea sequestrelui judiciar și a custozilor cu puteri de sequestru judiciar, rezultă neîndoios că această categorie de sequestru nu poate fi instituită de cât pe calea și cu formele prescrise de art. 615 proc. civ.

Că, astfel fiind, și întrucât dar în speță Tribunalul fără competență și numai printr'o greșită aplicațiune în cauză a art. 66 bis proc. civ. a hotărât că se poate înființa un custode cu puteri de sequestru judiciar și pe calea unei ordonanțe prezidențiale, în loc de aceea prevăzută de art. 615 proc. civ., motivele I și III de casare sunt întemeiate, iar recursul urmează a fi admis, și în fond a se casa fără trimiteri sentința dată de Tribunal, fără a mai fi nici un interes să se discute și celelalte motive de recurs.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IIIa

Audiența de la 28 Iunie 1928

Președinția D-lui I. G. Solomon, coullier

Victor Filotti cu Statul și Ministerul Public

AMNISTIE. — HOTĂRĂRE PRIN CARE SE STATUIAZĂ CĂ UN INculpAT NU BENEFICIAZĂ DE AMNISTIE. — DACĂ POATE FI APELATĂ ÎNAINTE DE A SE AȘTEPTA PRONUNȚAREA HOTĂRĂREI ASUPRA FONDULUI. — ART. 160 ȘI 323 PROC. CIVILĂ.

Hotărârea prin care tribunalul constată că un infractor intră sau nu în prevederile unei legi prin care se acordă amnistia, nu are caracterul unei hotărâri premergătoare în legătură cu fondul procesului penal care, potrivit art. 160 și 323 cod. civ., să nu poată fi atacată de cât odată cu apelul în contra hotărârei dată asupra fondului, ci are un caracter cu totul independent și definitiv astfel că apelul în contra unei asemenea hotărâri este admisibil, chiar dacă e făcut mai înainte de a se aștepta hotărârea asupra fondului.

Jurnalul No. 5303. — Admis în principiu apelul făcut de către Victor Filotti în contra sentinței Trib. Ilfov S. II cu No. 3091/1927 în proces cu Statul și Ministerul Public.

S'au ascultat D-nii avocați Armand Iliescu și Oswald Theodoreanu din partea lui Victor Filotti, Gh. Netter din partea Statului și D-l Procuroar C. Prodan în concluziuni pentru inadmisibilitatea apelului.

Curtea, în majoritate.

Asupra incidentului ridicat de către partea civilă și de către d-l Procuroar General, tinzând la respingerea ca inadmisibil a apelului făcut de Victor Filotti împotriva sentinței Trib. Ilfov sec. II cu No. 3091 din 1927, prin care se constată că acesta nu intră în prevederile nici unui decret de amnistie, ca fiind făcut în contra unei hotărâri interlocutorii ce nu poate fi atacată decât odată cu fondul.

Având în vedere că acest incident este nefondat și deci apelul făcut de Victor Filotti este în principiu admisibil pentru următoarele considerațiuni:

Intr'adevăr potrivit art. 525 pr. civilă ale cărui dispozițiuni, în lipsă de un text contrariu, se aplică și în materie penală, în contra hotărârilor premergătoare date înainte de judecarea fondului, nu se va putea face apel decât odată cu hotărârea asupra fondului; iar potrivit art. 160 pr. civilă, hotărâri premergătoare sunt acelea, cari fără a fi hotărâri în totul pricina, tranșează chestiuni atingătoare de fondul procesului preparându-i astfel deslegarea.

Considerând că, față de aceste principii nediscutate în drept, urmează însă a se vedea dacă hotărârea prin care o instanță judecătorească constată că un infractor intră sau nu în prevederile unei legi prin care se acordă amnistia, are sau nu caracterul unei hotărâri interlocutorii, în sensul art. 160 pr. civilă, în contra căreia potrivit art. 525 pr. civilă să nu se poată face apel decât odată cu hotărârea pronunțată asupra fondului.

Considerând că amnistia este un act de clemență prin care puterea legiuitoare pentru anumite considerațiuni de ordin politic sau social șterge anumite infracțiuni împiedicând astfel pentru totdeauna urmărirea pentru acele infracțiuni, stingând deci acțiunea publică.

Considerând că amnistia având de obiect nu fapte izolate ci din contra toate delictele de o anumită categorie, indiferent de persoana infractorilor, ea poate fi dată înainte de judecată care devine astfel inutilă.

Considerând că din simpla enunțare a acestor principii, rezultă că beneficiul amnistiei pe care un infractor l-ar invoca înaintea instanțelor de judecată penală, nu constituie o chestiune care să atingă fondul procesului și care să-i prepare soluționarea, astfel că hotărârea pe care Tribunalele ar da-o în această privință să constituie o hotărâre interlocutorie în sensul art. 160 pr. civilă, ci constituie o chestiune cu totul în afară de proces și de elementele lui, în fața căreia judecătorii au numai a se pronunța dacă delictul pentru care este urmărit infractorul intră sau nu în categoria celor prevăzute în legea de amnistie.

Că deci hotărârea în această privință nu poate avea întru nimic caracterul unei hotărâri premergătoare în legătură cu fondul procesului și care să nu poată fi apelată decât odată cu hotărârea dată

asupra fondului, ci are un caracter cu totul independent și definitiv.

Considerând că, afară de aceste considerațiuni, când legiuitorul prin dispozițiunile art. 525 pr. civilă a dispus că în contra hotărârilor premergătoare să nu se poată face apel decât deodată cu hotărârea asupra fondului, a avut de scop să înlăture străgănirea judecăților care s'ar face prin tot felul de apeluri înainte de judecata fondului, în contra fiecărui jurnal preparatoriu sau interlocutoriu care s'ar pronunța de Tribunal, ceea ce nu poate fi cazul în materie de amnistie, care după cum s'a arătat nu este o măsură care să rezulte din actele sau faptele cauzei ce se judecă și care să poată fi invocată cu ocazia judecării oricărui proces, ci este un act care emană dela puterea legiuitoare privind pur și simplu infracțiunea în afară de orice elemente ale cauzei unui proces.

Considerând că a decide că hotărârea prin care Tribunalul ar respinge cererea unui infractor de a se constata că intră în prevederile amnistiei ce s'a acordat, să nu poată fi atacată decât odată cu apelul asupra fondului, ar fi a se lucra în contra scopului urmărit de legiuitor, făcând să dăinuiască încă până la tranșarea în fond a unui proces, fapte pe care legiuitorul a înțeles tocmai să le șteargă imediat și în mod definitiv.

Că din toate aceste considerațiuni rezultă lămurit că hotărârea Tribunalului prin care se constată că apelantul Victor Filotti nu intră în prevederile nici unui decret de amnistie nu poate fi privită ca o hotărâre interlocutorie în sensul art. 160 și 525 pr. civilă astfel că apelul împotriva acestei hotărâri este în principiu admisibil.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier Siliu Rădulescu, găsește admisibil apelul.

Semnăți : I. Botez, A. Lerescu, S. Rădulescu.

Opiniune,

Subsemnații Consilieri suntem de părere, că împotriva hotărârei prin care se respinge excepțiunea de amnistie invocată, nu se poate face apel mai înainte de a se pronunța hotărârea asupra fondului, ci odată cu această hotărâre pentru următoarele considerațiuni :

Art. 525 pr. civilă, după care în contra hotărârilor premergătoare, date înainte de judecarea asupra fondului, nu se va putea face apel decât odată cu hotărârea asupra fondului, este aplicabil și în materie penală în lipsa unui alt text.

Din textul acestui articol, expunerea de motive și debaterile parlamentare care au avut loc cu ocazia votării sale, rezultă că dispoziția cuprinsă în citatul articol este aplicabilă oricărei hotărâri, care nu dezinvestește instanța de judecarea afacerii, fie ele hotărâri preparatorii, interlocutorii, etc.

Or, în speță este în afară de orice discuție, că pricina cu care prima instanță era sesizată spre cercetare și soluționare, era faptul penal imputat inculpatului, azi apelant V. Filotti, iar chestiunea amnistiei n'a intervenit decât incidental în cursul judecăței, ca un fine de neprimire.

Hotărârea de respingerea amnistiei, invocată de inculpat nestatuând asupra fondului, nu este însă de natură a dezinvesti instanța de cercetarea și judecarea faptului penal.

Nu scopul urmărit de legiuitor în acordarea amnistiei trebuie luat în considerare, ci natura, caracterul hotărârei pronunțată de prima instanță în potriva căreia s'a interjectat apel, spre a decide dacă atare hotărâre potrivit textului art. 525 din proc. civilă este sau nu susceptibilă de un apel separat și anterior judecării fondului pricinei.

Amnistia este un mod de stingere al acțiunii publice, după cum este și prescripția, autoritatea lucrului judecat, ridicarea și a acestor excepțiuni au acelaș scop de a nu se mai intra în fondul afacerii.

Prin urmare, o aceeași soluție ar trebui pronunțată și în privința hotărârilor prin care se resping atari fine de neprimire și astfel din caz în caz am ajunge la desființarea cel puțin în parte a dispozițiunii înscrisă în art. 525 și anihilarea scopului urmărit de legiuitor prin edictarea acestei dispozițiuni.

Semnăți : I. G. Solomon, I. Petrescu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

Testament.

Condițiune. — Caracter ilicit. — Lipsă de obligația de a locui imobilul legat. — Voința legitimă a testatorului. — Puterea judecătorului.

Obligația pusă în sarcina legatarului de a nu vinde sau de a locui fie el însuși, fie prin o persoană din familia sa, casa legată, din moment ce nu prezintă decât un caracter temporal și e de natură a da satisfacere unui sentiment legitim al testatorului, acela de a asigura, în o perioadă de timp destul de lungă și în cele mai bune condiții posibile, prin una din rudele sale cele mai apropiate, conservarea proprietății în care a trăit, nu poate fi considerată ca o condiție ilicită.

Apartținee judecătorilor de a aplica, fără a le denatura, dispozițiile testamentare.

Cas. fr. 17 Martie 1925.

Rep. Sirey, 1, 281.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în editura : *Cultura Națională București*

Tratat de Procedură Civilă

După legile de unificare și legile în vigoare în Vechiul Regat și Transilvania

de Victor G. Cadere

Profesor la Facultatea de Drept Oradea

(Un Volum cuprinzând 500 pagini)